

S rozprávkou okolo sveta

V tejto knihe nájdete 10 rozprávok z rôznych kútov sveta. Sú to krátke tradičné rozprávky, zozbierané od študentov, ktorí v daných krajinách žijú. Túto knihu sme sa rozhodli napísať preto, aby sa deti zoznámili s inými kultúrami a spoznali nové netradičné rozprávky.

Dúfame, že sa Vám rozprávky budú páčiť.

Prajeme príjemné čítanie.

S rozprávkou okolo sveta

Táto publikácia vznikla v rámci programu:
JUNIOR AMBASÁDORI UNICEF

Na príprave obsahu pracovala:
Ľubomíra Marczellová - Junior Ambasádorka UNICEF

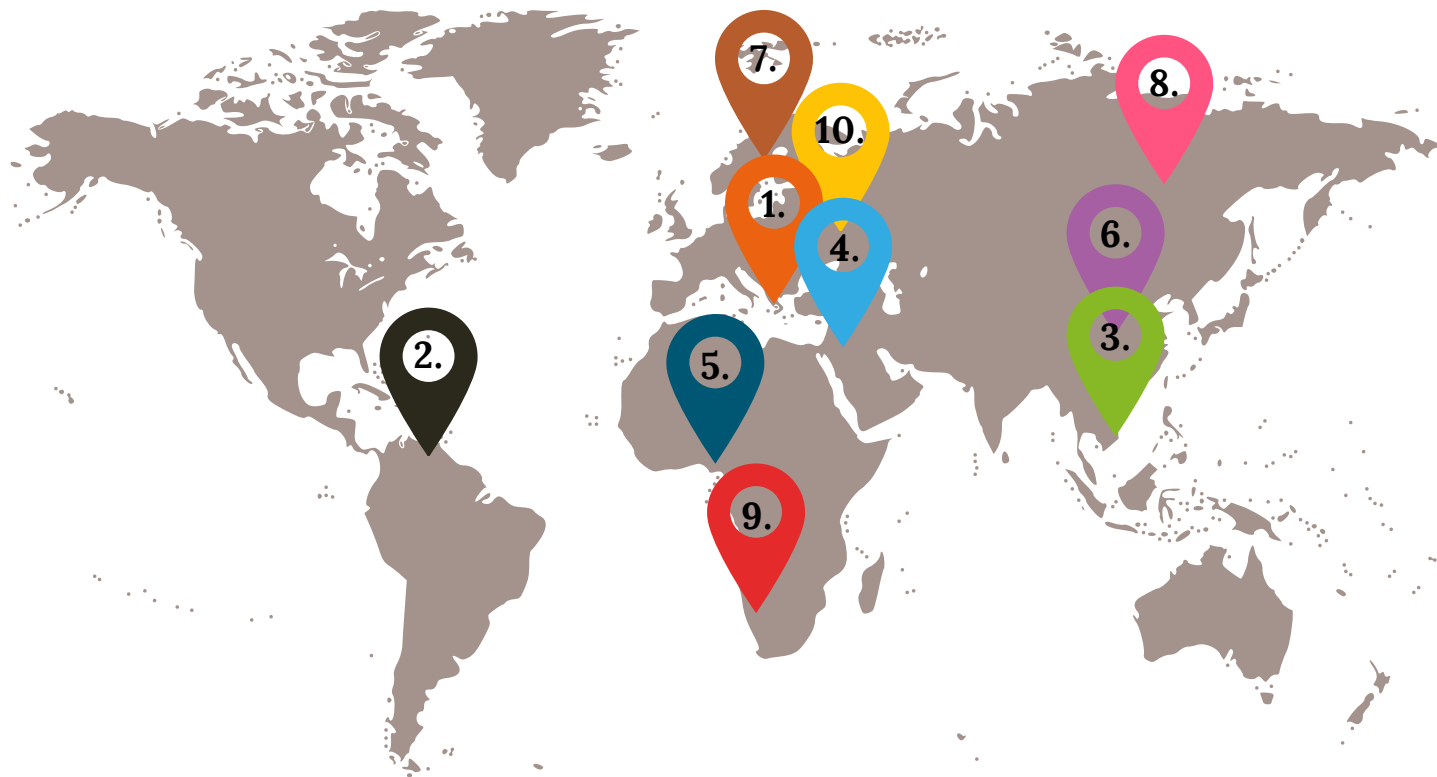
Publikácia bola pripravená v spolupráci so Spolkom medikov mesta Košice
a zahraničnými študentami z Lekárskej fakulty UPJŠ

Vydala:
Slovenská nadácia pre UNICEF, Michalská 371/7, 811 01 Bratislava
Web: www.unicef.sk
Email: info@unicef.sk

Počet strán: 39
Prvé vydanie
Bratislava 2022
ISBN: 978-80-570-3497-1

Obsah:

1. Grécka rozprávka - Najsladší chlieb	4
2. Venezuelská rozprávka - Čarovná guľa	8
3. Vietnamská rozprávka - Havran a ovocný strom	12
4. Sýrska rozprávka - Príbeh o dvoch bratoch	18
5. Nigérijská rozprávka - Prečo hrochy žijú vo vode?	21
6. Čínska rozprávka - Keď kohút zakikiríka	24
7. Švédska rozprávka - Čarovná lopata a sekera	28
8. Ruská rozprávka - Zvieratká a domček	31
9. Namíbijská rozprávka - Zrnká piesku	34
10. Ukrajinská rozprávka - Kamarátstvo kohúta a mačky	38

Najsladší chlieb

Grécka rozprávka

Žil raz jeden veľmi, veľmi bohatý kráľ, ktorý mal všetko, po čom jeho srdce zatúžilo. Volali ho „najšťastnejší kráľ“.

Jedna vec ho však trápila. Vôbec mu nechutilo jesť. Jeho kráľovskí kuchári mu vyvárali a vypekali všelijaké výborné jedlá, ale jemu nič z toho nechutilo. Časom začal kráľ chudnúť, slabnúť a mal veľmi zlú náladu. Zavolali k nemu najlepších lekárov z celej krajiny. Nikto mu však nedokázal pomôcť.

Jedného dňa sa o kráľovi dozvedel múdry starček a vybral sa za ním. Keď prišiel ku kráľovi spýtal sa ho: „Si unavený, kráľ môj?“ Kráľ sa začudovane pozrel na starčeka. „Čo sa ma to pýtaš? Mám byť unavený, keď celý deň sedím na svojom tróne a ani sa nepohnem?“ odvetil kráľ. „Máš starosti s ľuďmi v tvojom kráľovstve?“ opýtal sa znovu starček. Kráľ odpovedal: „Vôbec nie. Žijem bezstarostne, nikto a nič ma netrápi.“ „Príal si si niekedy niečo a nemohol si to mať?“ spýtal sa starček po tretíkrát. „Ani to nie! Som kráľ, a čokoľvek chcem, to vždy aj dostanem.“

Starec sa zamyslel, chvíľu premýšľal, potom sa otočil a povedal kráľovi: „Milý môj kráľ, ako vidím, nemáš žiadnu vážnu chorobu. Chyba je v chlebe, ktorý pre teba pečú v paláci. Daj si upiecť a priniesť ten najsladší chlieb na svete. Keď ho zješ, budeš uzdravený!“

Toho istého dňa kráľ prikázal pekárom z celého kráľovstva upiecť „najsladší chlieb na svete“. Pekári sa predbiehali, kto upeče kráľovi ten najsladší chlieb. Pripravili všetky druhy chleba s cukrom a priniesli ho vyskúšať do paláca. No žiaľ, ani jeden z tých chlebov nepomohol kráľovi. Stále nemal chuť jesť.

Kráľ sa veľmi rozzúrnil. Poslal svojich mužov, aby našli a priviedli múdreho starčeka do paláca. A tak sa aj stalo. „Dám ťa zavrieť do väzenia starec, lebo si ma oklamal!“ skríkol naňho kráľ, len čo ho uvidel. „Prečo, kráľ môj?“ spýtal sa ho starec. „Pretože najsladší chlieb, ktorý si mi poradil, aby som ho zjedol, mi vôbec nepomohol!“ „Nie?“ spýtal sa starček. „Zdá sa, že chlieb, ktorý pre teba upiekli, nebol taký sladký, ako mal byť!“ odvetil starček.

Kráľ sa chcel znova rozkričať na starčeka, ale starček mu povedal: „Počúvaj, kráľ môj, ak chceš naozaj ochutnať chlieb, ktorý ťa vyľieči, musíš ísť so mnou sám na tri dni a robiť presne to, čo ti poviem. Ak sa neuzdravíš, môžeš ma zavrieť do väznice!“

A kráľ, či chcel, alebo nie, súhlasil, že pôjde so starčekom, kamkoľvek a bude robiť čokoľvek, len aby sa vyzdravel. Kráľ sa so starčekom vybral do starčekovej chalúčky. Ako prvé prikázal starček kráľovi, aby si obliekol staré oblečenie a obul si staré topánky.

Skoro ráno dal starček kráľovi kosu a povedal: „Podme žať!“ Vybrali sa spolu na pole, kde celý deň kosili obilie. Nakosili ho plný voz. Prišla noc a tvrdo zaspali. Celý deň nič nejedli. Na druhý deň ráno starček zobudil kráľa a povedal mu: „Teraz vstaň, vezmi všetko obilie z voza a vylož ho na dvor, treba ho vymlátiť.“ Vymlátili päť vriec obilia. Po celom dni bol kráľ veľmi unavený. Znovu celý deň nič nejedli, iba sa napili čistej vody. V noci opäť obaja tvrdo zaspali. Na tretí deň skoro ráno budí starček kráľa: „Vstávaj. Vezmi vrecia na chrbát. Teraz ideme do nášho mlyna pomlieť vymlátené obilie!“ Čo mal kráľ robiť? Keďže to bola dohoda, naložil si vrecia na chrbát. Unavený a nešťastný ich vyniesol k mlynu. Teraz už bol hladný, ale starčekovi nič nepovedal.

S múkou sa vrátili do chalúčky. „Podme teraz miesiť!“ hovorí starček kráľovi. Vymiesili cesto, dali ho kysnúť. Kým cesto kyslo poslal starček kráľa narúbať drevo. Drevo dali do pece a vo vyhriatej peci upiekli 3 bochníky chleba. Kráľ bol veľmi hladný a na chlieb sa mu už zbíehali slinky. Nevedel sa dočkať, kedy sa dopečie, lebo chlieb už rozvonieval v celej chalúčke.

O chvíľu už boli bochníky chleba upečené a kráľ hladný ako vlk schmatol bochník, rozkrojil ho a začal jesť. Pri prvom súste, ktoré prehltol, sa mu tvár od radosti začervenala a zakričal: „Naozaj! Toto je najsladší chlieb na svete!“

Potom sa starý muž usmial a povedal mu: „Kráľ môj, však vieš, že sme žiadny cukor do cesta nepridali a cukor, ktorý cítiš v chlebe je len tvoja námaha, ktorú si vynaložil pri jeho príprave. Teraz sa môžeš vrátiť do svojho paláca. Si uzdravený. Len nikdy nezabudni, že ak chceš s chuťou sladký chlieb jesť, musíš preto aj niečo urobiť.“ Kráľ počúvol starčekove slová, a keď sa vrátil do svojho paláca, už viac nebol tým lenivým kráľom, ktorý len vysedával na tróne, ale rád pomáhal kde sa dalo. Od tej doby ho už nikdy viac nechut do jedla netrápila.

Čarovná guľa

Venezuelská rozprávka

Pred mnohými rokmi žila v horách čarodejnica. Celé leto prespala, ale pri prvom snežení sa prebudila plná radosti. Zima bola totiž čas, keď začala pomocou čarovnej, farebnej a žiarivej gule lákať deti k svojej jaskyni. Guľu vždy nechala na mieste, kde sa hrali deti.

Jedného dňa sa brat a sestra hrali pri jazere. Uvideli na kopci čarovnú guľu. Dievčaťu Yelimar sa guľa veľmi zapáčila a chcela si ju zobrať. Keď sa k nej priblížila, čarovná guľa sa odkotúľala. Potom o kúsok ďalej sa to opäť opakovalo, a tak začali Yelimar a jej brat José, ktorý za sestrou utekal, naháňať čarovnú guľu.

Prišli až vysoko do hôr k veľkej skale, kde sa čarovná guľa konečne zastavila. Yelimar ju zodvihla. Pozerala na ňu, aká je krásna, no guľa o chvíľu zmizla.

Unavená a nešťastná Yelimar si sadla a oprela sa o skalu. Brat José ju nechal oddychovať. Aj on sa posadil ku skale a vedel, že len čo si jeho sestra oddýchne, musia nájsť cestu domov, lebo sa o nich rodičia určite budú báť. Na chvíľu zaspali a za ten čas vlasy Yelimar prirástli ku skale. Keď sa zobudili, Yelimar sa nevedela pohnúť a jediné, čo mohla urobiť bolo, že natiahla ruky. Stará čarodejníca dievčaťu kúzlom prilepila vlasy ku skale. José jej chcel pomôcť, ale narazil na čarovnú neviditeľnú stenu, ktorá ich rozdelila. Yelimar začala plakať. José povedal: „Vidím ťa, Yelimar, ale nemôžem prísť k tebe bližšie a pomôcť ti. Oddeluje nás čarovná stena.“

Zrazu nad ich hlavami letel vták kondor. Deti počuli ako potichu hovorí: „Zlé sily sú v týchto skalách, ale boja sa ohňa.“ Keď to deti počuli, pochopili, že na vyslobodenie Yelimar potrebujú oheň. „Musíš rýchlo odísť, aby si sa mohol vrátiť skôr, než sa zotmie a priniest oheň,“ povedala Yelimar.

José teda zamával svojej sestre na rozlúčku a vydal sa dolu údolím za kondorom, ktorý sa vznášal vo vzduchu a niekam ho viedol.

Keď bol pri rieke, uvidel dom s dymiacim komínom. Zaklopal na dvere. Otvoril mu starček. José mu vysvetlil, že potrebuje trochu ohňa. Starček vzal suchý konár stromu a zapálil ho v peci. José vzal horiaci konár a ponáhlal sa do hôr. Keď preskakoval mláku, spadol a horiaci konár sa zahasil. José sa otočil a musel sa opäť vrátiť k starčekovi po oheň. Starček mu znovu podal horiaci konár a povedal: „Ale teraz si, José, musíš dávať veľký pozor, aby si nikde nespadol.“

Z toľkého behu bol José už veľmi unavený a nevládal. Zrazu k nemu z oblohy priletel veľký ružový vták plameniak. José sa ho jednou rukou chytil, pretože v druhej držal horiaci konár. Plameniak sa s ním vzniesol k oblohe. Plameniak svojimi krídlami chránil horiaci konár, aby nezhasol. Prileteli ku skale, kde bola jeho sestra Yelimar.

José hned' naklonil horiaci konár ku skale, ktorá držala vlasy jeho sestry. S obrovským hukotom sa skala rozpadla. Josému sa podarilo zachrániť sestru. Deti sa rýchlo ponáhľali domov, aby sa o nich rodičia nebáli.

S rozpadnutou skalou sa stratila aj sila starej čarodejnice. Od tých čias už žiadne dieťa nevidelo čarovnú guľu, ktorá by ho lákala do hôr.

Havran a ovocný strom

Vietnamská rozprávka

Kedysi dávno žili dvaja bratia so svojimi rodičmi na dedine vo Vietname. Ich otec celý život tvrdo pracoval a zarobil veľa peňazí. Kúpil si za ne veľkú záhradu a pekný dom. Napriek tomu, že bratia vyrastali spolu, boli veľmi odlišní. Mladší brat bol pracovitý a spokojný so skromným životom. Starší brat bol lenivý a vždy chcel viac peňazí, viac pôdy a väčší dom. Po čase rodičia zoslabli a napokon zomreli. Starší brat, ktorý bol chamtivý, si nechal väčšinu majetku. Privlastnil si dom, záhradu a peniaze. Mladšiemu bratovi ostal len malý domček a jeden malý ovocný strom. Niektorí by sa možno na jeho mieste sťažovali, ale on nie. On bol spokojný s tým, čo mal a žil jednoduchý život so svojou dobrou ženou.

Mladší brat sa poctivo staral o malý stromček, ktorý mu rástol na záhradke. Polieval ho a strihal. Na tomto strome po čase začali rásť malé kyslé plody v tvare hviezdy. Mladší brat ho každý deň polieval v nádeji, že raz zo stromčeka vyrastie veľký strom, na ktorom budú rásť veľké plody, ktoré bude môcť na trhu predáť. Medzitým si starší brat užíval peniaze, ktoré mal po otcovi a mame. Zaujímalo ho len to, čo si kúpi.

V jeden deň začal ovocný strom krásne kvitnúť a onedlho sa strom ohýbal pod váhou ťažkého ovocia. Mladší brat sa chystal ovocie pozbierať a odniesť ho predáť na trh do mesta. Keď vtom na strom priletel obrovský čierny havran a všetko ovocie zjedol. Mladší brat so ženou boli veľmi nešťastní. Sedeli pod stromom a nariekali. Za zarobené peniaze si chceli opraviť malý domček. Havran započul ich nariekanie a vrátil sa na strom. Povedal im: „Zjedol som vaše ovocie, ale odplatím sa vám za to. Teraz choďte domov a do zajtra ušite vrece, ktoré bude presne 50 centimetrov široké a 50 centimetrov vysoké! Zajtra prídem znovu. Čakajte ma na svitaní pod stromom!“ Manželia sa najprv zľakli veľkého, hovoriaceho havrana, ale napokon pristúpili na ponuku. Urobili presne to, čo im havran kázal a ráno na druhý deň ho čakali aj s ušitým vrecom pod stromom.

Keď k nim havran priletel povedal mladšiemu bratovi: „Zober vrece a vyskoč si na mňa, ničoho sa neboj, som veľmi silný.“ Mladší brat urobil tak, ako mu havran prikázal. Vyskočil mu na chrbát. Zrazu havran na chrbte s mladším bratom vzlietol a leteli ponad hory, doly, preleteli 3 rieky, more a pristáli na malom ostrove, ktorý bol plný zlatých mincí a drahokamov. Mladší brat sa chvíľu len pozeral po okolí a neveril vlastným očiam. „No a teraz zober vrece a naplň si ho zlatom a drahokamami!“ povedal havran. Mladší brat znovu urobil tak, ako mu havran prikázal. Keď mal vrece plné, spýtal sa havrana: „Ako sa teraz dostaneme domov? Veď to vrece je veľmi ťažké.“ „Hovoril som ti, že som veľmi silný, nepamätáš?“ odvetil havran. Mladší brat vyskočil na havranov chrbát a havran ho odniesol domov. Poďakoval sa havranovi a utekal do chalúčky za manželkou, ktorej hneď ukázal, čo sa vo vreci skrýva. Obaja boli veľmi šťastní. Kúpili si väčší domček s nádhernou záhradou. Žili spokojne, no nemíňali veľa peňazí. O všetko, čo mali, sa delili aj s chudobnými.

Jedného dňa pozval mladší brat na večeru staršieho brata s manželkou. Najprv starší brat nechcel prísť, ale dopyčul sa, že sa mladšiemu bratovi dobre žije a chcel zistiť, odkiaľ má peniaze. Napokon ponuku prijal a prišli aj s manželkou na večeru. Po večeri sa spýtal starší brat mladšieho: „No, len mi prezrad, brat môj, odkiaľ máš všetky tie peniaze? Však si dostal po rodičoch iba malý domček a malý stromček.“ Mladší brat mu vyrozprával príbeh o havranovi. Starší, chamtivý brat bol zúrivý, že práve mladší brat zdedil tento strom. Aj on sa chcel dostať na ostrov a ešte viac zbohatnúť. Chcel od mladšieho brata, aby mu strom predal. Mladší brat súhlasil. Už nepotreboval viac peňazí. Mal všetko, čo potreboval.

Starší brat každý deň stál pri ovocnom strome a čakal na havrana. Prešli mesiace, prišlo leto a na ovocnom strome začali rásť plody. Starší brat sa konečne dočkal havrana. Havran zjedol všetko ovocie a chcel sa za to staršiemu bratovi odmeniť. Povedal mu: „Zjedol som tvoje ovocie, ale odplatím sa ti za to. Teraz choď domov a do zajtra uši vreca, ktoré bude presne 50 centimetrov široké a 50 centimetrov vysoké! Zajtra prídem znovu. Čakaj ma na svitaní pod stromom!“ dodal. No chamtivému bratovi to nedalo a namiesto jedného vreca si zobral 3 obrovské. Na druhé ráno prišiel havran po staršieho brata a odniesol ho na ostrov. Chamtivý brat naplnil všetky 3 veľké vrecia. Keď to havran uvidel, upozornil staršieho brata, že aj keď je silný, tak nie až tak, aby uniesol tie 3 veľké plné vrecia aj s ním. No brat iba kývol hlavou, nasadol na havrana aj s 3 obrovskými vrecami a leteli domov. Keď boli nad morom, havran hovorí staršiemu bratovi: „Zhod' jedno vrece, ja už ďalej nevládzem!“ No chamtivý brat odmietol. Havran nezvládol váhu zlata a vrecia spolu s chamtivým bratom sklzli po jeho chrbte do mora. Nikto už staršieho brata odvtedy nevidel.

Havran priletel k mladšiemu bratovi a vyrozprával mu, čo sa stalo. Dohodli sa, že pre neho bude mladší brat pestovať ovocie a on sa mu za to odmení.

Odvtedy sa havran každé leto vracia k ovocnému stromu, o ktorý sa poctivo stará mladší brat so synom. Vždy sa do sýtosti naje ovocia a za odmenu nosí mladšiemu bratovi zlato, o ktoré sa delí so všetkými ľuďmi v dedine. Všetci sú spokojní. Nikto už v dedine nehladuje vďaka zlato od havrana. Všetci majú, kde bývať a havran je tiež spokojný, lebo každé leto ho v dedine čaká plný strom ovocia.

Príbeh o dvoch bratoch

Sýrska rozprávka

Žili raz dvaja bratia, ktorí dostali pôdu od svojho otca. Bratia si rozdelili pôdu na polovicu a každý na svojej časti pestoval obilie.

O niekoľko rokov sa starší brat oženil a mal šesť detí, zatiaľ čo mladší brat sa neoženil a zostal sám.

Raz v noci mladší brat nevedel zaspáť a rozmýšľal: „Nie je spravodlivé, že ja aj môj brat máme rovnako veľkú časť zeme na pestovanie obilia. Môj brat má manželku a šesť detí, ktorým musí dávať jesť, a o ktoré sa musí starať a ja nemám nikoho. Myslím si, že by mal mať viac obilia ako ja.“ V tú noc išiel mladší brat do svojej stodoly, kde mal odložené pokosené obilie a zobral veľký zväzok obilia. Vyliezol na kopec, na ktorom bola stodola jeho brata. Položil obilie do stodoly svojho staršieho brata a vrátil sa domov. Bol rád, že pomohol bratovi.

Ešte v tú istú noc aj starší brat ležal na posteli a rozmýšľal: „Nie je spravodlivé, že ja aj môj brat máme rovnako veľkú časť zeme na pestovanie obilia. V starobe budem mať s manželkou dospelé deti, ktoré sa o nás budú starať, možno aj vnúčatá, zatiaľ čo môj brat pravdepodobne bude stále sám. Mal by teraz predať viac obilia z polí, aby si odložil viac peňazí a keď bude starý, mohol dobre žiť.“ A tak starší brat v tú istú noc potajomky nzbieral veľký zväzok obilia zo svojej stodoly. Vyliezol na kopec, na ktorom bola stodola jeho brata. Položil obilie do stodoly svojho mladšieho brata a vrátil sa domov. Bol rád, že pomohol bratovi.

Nasledujúce ráno, keď mladší brat vošiel do svojej stodoly, prekvapilo ho, že množstvo obilia sa nezmenilo. „Asi som v noci nezobral toľko obilia, ako som naplánoval. Veď z môjho obilia vôbec nič nechýba,“ povedal zmätene. „Dnes večer vezmem bratovi viac obilia.“ V tú istú chvíľu stál vo svojej stodole aj jeho starší brat a premýšľal o rovnakých veciach.

Keď nastala noc, obidvaja bratia nazbierali zo svojej stodoly väčšie množstvo obilia a v tme ho potajomky odniesli do stodoly svojho brata. Nasledujúce ráno boli bratia zmätení, že v stodole opäť žiadne obilie nechýba. „Je tu rovnaké množstvo obilia ako predtým, než som vzal kopy obilia pre svojho brata. To nie je možné! Dnes večer vezmem vozík a naplním ho celý obilím. Takto si budem istý, že brat bude mať dosť obilia. Rozmýšľali v svojej stodole starší aj mladší brat.

Tretiu noc, odhodlanejší ako kedykoľvek predtým, nazbieral každý brat zo svojej stodoly veľkú kopy obilia, naložil ju na vozík a pomaly ho ťahal cez polia hore kopcom do stodoly svojho brata. Po ceste v tieni mesiaca, zbadali obaja bratia v diaľke postavu. Kto to mohol byť takto neskoro večer? Keď dvaja bratia spoznali podobu druhého brata a vozík, ktorý za sebou ťahal, uviedomili si, čo sa stalo. Uvedomili si, že si navzájom každú noc dávali do stodôl obilie, aby pomohli jeden druhému. Bez slova pustili vozíky a objali sa.

Prečo hrochy žijú vo vode?

Nigérijská rozprávka

Pred mnohými rokmi žil hroch, ktorý sa volal Isantim. Bol jedným z najväčších kráľov na zemi, a veľkosťou bol druhý najväčší po slonovi. Hroch mal sedem manželiek a deti, ktoré mal veľmi rád. Z času na čas usporiadal ľuďom a všetkým zvieratám veľkú hostinu, ale zvláštne bolo, to že hoci každý poznal hrocha, nikto okrem jeho siedmich manželiek a detí nevedel jeho meno.

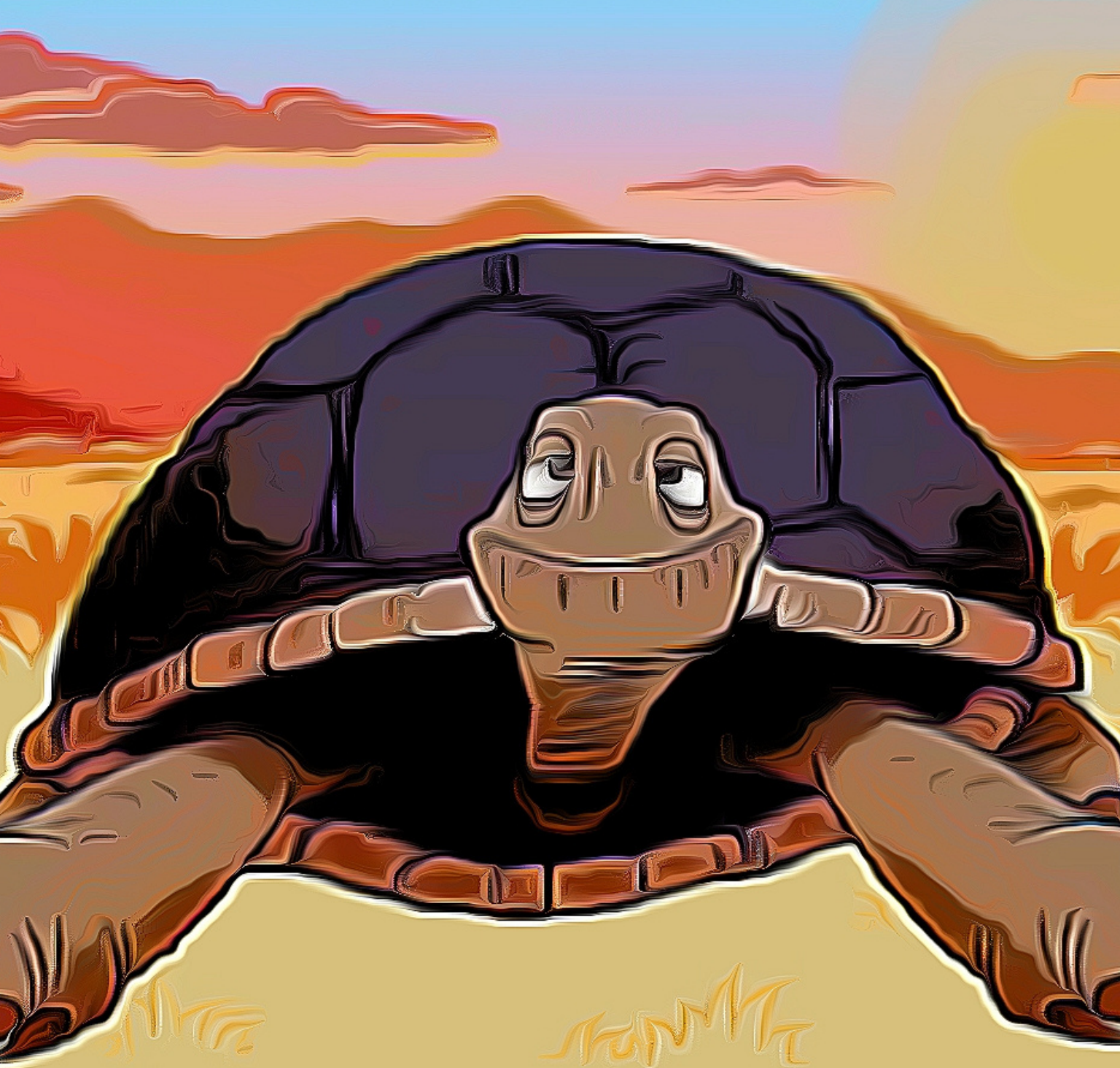
Na jednej hostine, práve keď sa ľudia a zvieratá chystali sadnúť k stolom, hroch povedal: „Prišli ste na moju hostinu k mojím stolom, ale nikto z vás nepozná moje meno. Ak mi teraz nepoviete moje meno, všetci choďte preč bez večere!“ Keďže nevedeli uhádnuť jeho meno, museli odísť a nechať dobré jedlo na stoloch. Kým však odišli, stará korytnačka vstala a spýtala sa hrocha, čo by urobil, keby mu na najbližšej hostine povedala jeho meno? Hroch jej odpovedal: „Neverím, že to budeš vedieť a ak áno, presťahujem sa s celou rodinou do vody.“

Bolo zvykom, že hroch a jeho sedem manželiek chodili každé ráno a večer dolu k rieke, aby sa umyli a napili. Korytnačka si bola tohto zvyku vedomá. Ako prvý chodil vždy hroch a za ním o chvíľu jeho sedem manželiek. Jedného dňa, keď sa išli do rieky okúpať, korytnačka vykopala diery v strede cesty. Do diery si ľahla tak, aby zo zeme trčal kus jej panciera, ako keby to bol kameň a čakala. Keď manželky hrocha prichádzali k jazeru, jedna z nich narazila s nohou na pancier korytnačky a okamžite zavolala na svojho manžela: „Ach! Isantim, manžel môj, zranila som si nohu.“ Korytnačka sa veľmi potešila, že pozná meno hrocha. Počkala, kým odídu a radostne odišla aj ona domov.

Keď hroch usporiadal ďalšiu hostinu, dal rovnakú podmienku, že prísť môže iba ten, kto pozná jeho meno. Korytnačka prišla a povedala: „Sľubuješ, že sa nenahneváš, ak ti poviem tvoje meno?“ Hroch ticho prikývol hlavou. Potom stará korytnačka zakričala tak hlasno, ako len vládala: „Tvoje meno je Isantim!“

Zakričala tak hlasno, že to bolo počuť v celej krajine. Aj ľudia a zvieratá v okolí to počuli a pribehli na hostinu k hrochovi. Korytnačke sa poďakovali a posadali si k stolom.

Keď sa hostina skončila, hroch so svojimi siedmimi ženami podľa svojho sľubu zišiel dolu k rieke a od toho dňa hrochy žijú vo vode a von vychádzajú len vtedy, keď sa idú najesť.

Keď kohút zakikiríka

Čínska rozprávka

Kedysi veľmi dávno na oblohe svietilo desať Slnk a na Zemi bolo horúco, ako na kúske rozžeraveného železa. Stromy, tráva boli vyschnuté a ľuďom sa ťažko žilo.

Ľudia sa dohodli, že sa všetci stretnú a skúsia problém veľkého tepla vyriešiť. Tak aj urobili. Jedného dňa sa stretli a riešili, ako sa zbaviť desiatich Slnk.

Jeden múdry muž povedal: „Myslím si, že Slnká by mali byť zakryté veľkým kusom látky, potom nebudú tak silno svietiť a na Zemi bude chladnejšie.“ Všetci sa zhodli, že rada nebola zlá, ale kde by zobrali takú obrovskú látku? A ak by sa aj našla, ako by ju dali na oblohu? A tak rozmýšľali ďalej.

Múdra žena prišla po chvíli s ďalším nápadom: „Mali by sme sa všetci schovať pod zem a žiť tam. Vtedy budú pre nás slnečné lúče neškodné.“ Aj táto rada bola dobrá, ale kto by pestoval ovocie a zeleninu, keby všetci ľudia žili pod zemou. Čo by ľudia jedli? Ani na tomto nápade sa nezhodli.

Po dlhom rozhovore jeden muž vykrikol: „Pozná každý nášho poľovníka Chianga? Je silný a presný. Požiadajme ho, aby zostrelil desať Slnk z neba!“ „Výborne!“ súhlasili ľudia a hneď sa vybrali za poľovníkom Chiangom. Chiang žil v kamennej jaskyni vo vysokej hore. Bol veľmi vysoký, silný, mal husté čierne vlasy a oči mu žiarili ako dve lampy. Keď si Chiang vypočul žiadosť od ľudí, nahlas sa zasmial a potom odpovedal: „Nebude to ľahké. Ale keďže ste sa tak rozhodli, skúsím to.“

Vyšiel na najvyššiu horu v krajine. Celou silou natiahol svoj obrovský luk, namieril a postupne strieľal jeden šíp po druhom do neba. „Bum, bum, bum“ zahrnelo na oblohe a zapadlo deväť Slnk. Len poslednému desiatemu Slnku sa podarilo skryť za horu, keď videlo, čo sa deje.

Ľudia sa začali radovať, že sa im podarilo problém vyriešiť a už im nebude tak veľmi teplo. V tej chvíli však ľudia ešte nevedeli, aké je pre nich Slnko dôležité.

O chvíľu sa Zem zatemnila a vychladla. Bez slnečných lúčov prestali rásť stromy a tráva. Ľudia zosmutneli a znovu sa stretli, aby sa dohodli, čo budú robiť.

Jeden muž povedal: „Keby sme mohli privolať desiate Slnko, ktoré sa schovalo za horu, všetko by bolo v poriadku!“ „Ale ako to urobiť?“ opýtali sa ľudia. „Musíme po neho niekoho poslať!“ navrhli. „Ale koho po neho pošleme? My tam ísť nemôžeme, Slnko sa na nás hnevá.“

Rozhodli sa poslať po Slnko vtáka s najkrajším hlasom. Ale ktorý vták má najkrajší hlas? Voľba padla na škovránka a slávika. Ako prvého poprosili škovránka. Požiadali ho, aby privolať Slnko. Súhlasil, otočil hlavu smerom k horám a začal nádherne spievať. Ale Slnko nevyšlo. Ako druhého poprosili slávika. Myslel si, že spieva lepšie ako škovránok. Aj ľudia o ňom hovorili, že spieva zo všetkých vtákov najkrajšie. Vyletel do neba a začal spievať svoju nekonečnú pieseň. Ani teraz Slnko nevyšlo a zostalo schované za horou.

Na koniec si ľudia spomenuli na kohúta a jeho pestrý prenikavý hlas. Hoci nie je vôbec spevák, v jeho hlase je sila, ktorou by mohol dokázať privolať Slnko, pomysleli si. Vybrali sa požiadať kohúta o pomoc. Keď sa kohút dozvedel, čo sa deje, súhlasil. Zamával krídlami, natiahol krk, zdvihol hlavu, obrátil sa k horám a silno začal kikirikať.

Slnko ticho sedelo za horou, keď zrazu začulo kohútie kikirikanie. Hoci kohút nemal hlas najkrajší, v tomto hlase Slnko cítilo smútok. Slnko bolo zvedavé a chcelo zistiť, kto tak smutne narieka. Keď kohút tretíkrát prenikavo zakikirikal, zvedavosť Slnka sa stala silnejšou ako strach a vykuklo z poza hory. V tej chvíli všetko na Zemi začalo zelenieť, rásť a ľuďom bolo konečne príjemne teplo.

Odvtedy sa stalo zvykom: Keď kohút ráno trikrát zakikirika, Slnko okamžite vyjde na oblohu.

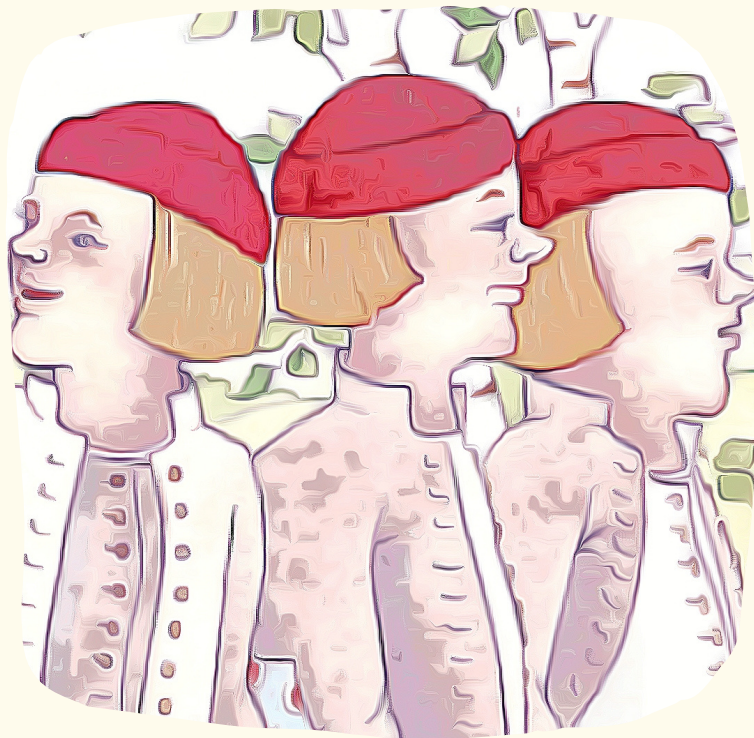

Čarovná lopata a sekera

Švédská rozprávka

Žil raz jeden muž, ktorý mal troch synov, ktorí sa volali Joel, Boot a Henrik. So svojím otcom žili v malom domčeku a mali málo peňazí. Jedného dňa otec povedal svojim synom, že musia ísť do sveta, lebo doma na nich nič dobré nečaká, len hlad.

V ich krajine vládol kráľ, ktorý si dal postaviť palác na vrchole vysokého kopca. Keďže bol kopec skalnatý cez skalu nevedela prejsť voda do studne. Oproti oknám paláca rástol dub. Tento dub bol taký široký a taký vysoký, že bránil slnečným lúčom preniknúť cez okná paláca. Kráľ bol nahneváný, že všetci ľudia v jeho kráľovstve mali studne s čerstvou vodou a izby vyhriate slnkom, len on nie.

Kráľ vyhlásil po celej krajine, že dá polovicu paláca a svoju dcéru za ženu tomu, kto dokáže zotáť dub, a vykopať studňu, v ktorej bude čerstvá voda. Nikto to ale nedokázal, pretože ak niekto zaťal sekerou do stromu, strom narástol do výšky aj šírky. Aj traja bratia sa dozvedeli o probléme kráľa a rozhodli sa, že pôjdu skúsiť šťastia. Joel, Boot a Henrik sa teda rozlúčili s otcom a vydali sa na cestu.

Prišli do jedľového lesa. Na jednej strane lesa bol veľký kopec. Ako kráčali, počuli z kopca čudné zvuky, ako keby niekto sekal drevo. Najmladší brat Henrik povedal bratom, že by sa tam mali ísť pozrieť a pomôcť. Bratia sa len zasmiali a išli ďalej.

Henrik vyliezol na veľký kopec smerom k miestu, odkiaľ sa ozývalo sekanie. Keď prišiel na miesto, bola tam čarovná sekera, ktorá tam sekala a sekala, úplne sama do kmeňa jedle. „Dobrý deň!“ povedal jej prekvapený Henrik. „Takže ty tu sama sekáš a sekáš? Netreba ti pomôcť?“ „Áno, to ja tu sekám, sekám a čakám na teba, pomôcť mi netreba. Zober si ma so sebou!“ povedala sekera. Henrik sa potešil a vložil si sekeru do vrečka. Potom rýchlym krokom dobehol svojich bratov.

Po ceste o chvíľu prechádzali popod vysokú skalu. Hore smerom ku skale začuli hluk, ktorý znel ako kopanie. Henrik povedal bratom, že by sa tam mali ísť pozrieť a pomôcť. Bratia sa znovu len zasmiali a išli ďalej. Henrik vyliezol na vysokú skalu smerom k miestu, odkiaľ sa ozývalo kopanie. Keď prišiel na miesto, bola tam čarovná lopata, ktorá tam kopala a kopala úplne sama do tvrdej skaly. „Dobrý deň!“ povedal jej prekvapený Henrik. „Takže to ty tu sama kopeš a kopeš? Netreba ti pomôcť?“ „Áno, to ja tu kopem, kopem a čakám na teba, pomôcť mi netreba. Zober si ma so sebou!“ povedala lopata. Henrik sa potešil a vzal si lopatu so sebou.

Keďže všetci v kráľovstve počuli, ako by mohli získať polovicu kráľovstva a princeznú za ženu, bolo veľa takých, čo skúšali svoje šťastie, ale nepodarilo sa im to. Preto kráľ povedal, že pošle na ďaleký ostrov každého, komu sa to nepodari.

Keď Henrik dorazil do mesta zistil, že jeho dvaja bratia to už skúsili, ale nepodarilo sa im to a s hanbou už stáli na palube lode, ktorá ich mala odvieŕ na ďaleký ostrov.

Keď prišiel rad na Henrika vytiahol čarovnú sekeru z vrečka a sekera začala sekať do duba. Netrvalo dlho a dub spadol. Konečne sa do paláca dostali lúče slnka. Potom Henrik siahol po lopate prehodenej cez rameno a lopata začala kopať a kopať, až sa prekopala k vode, ktorou sa studňa začala plniť.

Kráľ neveril vlastným očiam, bol veľmi rád, a tak ako sľúbil, dal Henrikovi pol kráľovstva a svoju dcéru za ženu. Bola veľká svadba. Jeho otec a bratia zostali žiť s Henrikom v paláci. Všetkým ľuďom v kráľovstve sa dobre žilo aj preto lebo sekera rúbala a lopata kopala vždy keď ju niekto potreboval.

Zvieratká a domček

Ruská rozprávka

Kde bolo, tam bolo, na lúke neďaleko lesa, stál malý domček.

Okolo domčeka išla myška. Uvidela domček, zastavila sa a spýtala sa ho: „Domček, domček, kto v tebe býva?“ Nikto neodpovedal. Myš vošla do domčeka a začala tam žiť.

Na druhý deň okolo domčeka skákala žaba. Vyskočila na domček a spýtala sa ho: „Domček, domček, kto v tebe býva?“ Z domčeka sa ozvalo: „Ja myš a kto si ty?“ „Ja som žaba.“ „Pod' so mnou bývať!“ odvetila myš. Žaba skočila do domčeka a už v domčeku žili dve.

Ďalší deň okolo domčeka utekal zajačik, ktorého naháňal poľovnícky pes. Zastavil sa pri domčeku a spýtal sa ho: „Domček, domček, kto v tebe býva?“ Z domčeka sa ozvalo: „Ja myš a ja žaba. Kto si ty?“ „Ja som zajačik, ktorého naháňa poľovnícky pes,“ povedal zajačik. „Pod' s nami bývať!“ ozvalo sa z domčeka. Zajac skočil do domčeka a začali v ňom spolu žiť.

Onedlho išla okolo domčeka malá líška. Zastavila sa pri ňom a spýtala sa ho: „Domček, domček, kto v tebe býva?“ Z domčeka sa ozvalo: „Ja myš, ja žaba, ja zajac a kto si ty?“ „Ja som malá líška.“ „Pod' bývať s nami!“ ozvali sa z domčeka zvieratká. Líška vliezla do domčeka a všetci štyria začali spolu žiť.

Okolo domčeka išiel vlk. Zastavil sa a spýtal sa ho: „Domček, domček, kto v tebe býva?“ Z domčeka sa ozvalo: „Ja myš, ja žaba, ja zajac, ja líška a kto si ty?“ „Ja som vlk.“ „Pod' bývať s nami!“ Vlk neváhal, prijal ponuku od zvieratiek a vliezol do domčeka. Všetci piati začali spolu žiť. V domčeku si spievali pesničky, tancovali a zabávali sa.

Ich radostný smiech počul z diaľky aj nemotorný medveď. Prišiel sa pozrieť odkiaľ ten smiech ide, uvidel domček a hrubým hlasom zakričal: „Domček, domček, kto v tebe býva?“ Z domčeka sa ozvalo: „Ja myš, ja žaba, ja zajac, ja líška, ja vlk a kto si ty?“ „Ja som nemotorný medveď.“ „Pod' s nami bývať!“ ozvalo sa z domčeka.

Medveď chcel vojsť do domčeka, ale nevedel vojsť dnu, lebo dvere boli malé. Povedal: „Ja by som radšej býval na vašej streche.“ „Si veľmi ťažký. Mohol by si domček rozpučiť,“

odpovedali zvieratká z domčeka. „Nie, nerozpučím ho,“ odpovedal medveď. „No, tak vylez na strechu domčeka!“ povedali zvieratká. Medveď vyliezol na strechu a len čo si sadol prááásk domček sa rozpadol. Len tak, tak z neho myš, žaba, zajačik, líška a vlk stihli vyskočiť. Nikomu z nich sa našťastie nič nestalo. Rozhodli sa spoločne, že si postavia nový domček. Taký veľký aby, sa doňho zmestil aj medveď. Začali nosiť drevo, rezať dosky a onedlho bol domček postavený. Potom v ňom spoločne žili, hrali sa a zabávali a keď išlo okolo nejaké zvieratko s radostou ho k sebe do domčeka zavolali.

Zrnká piesku

Namíbijská rozprávka

Raz išiel v Namíbií cez púšť na svojom koni mladý obchodník Atop. Z ničoho nič sa zdvihol veľký, horúci púštny vietor. Obloha bola od piesku oranžová. Obchodník nevedel, kam sa má schovať. Piesočná búrka bola taká silná, že nevidel na uši svojho koňa. Pomyslel si: „Mojou jedinou záchranou je ísť v smere vetra. Ak sa zastavím, silný, teplý vietor mi spáli pľúca a moje telo bude pokryté pieskom. Ak pôjdem iným smerom, určite sa stratím a zomriem.“

Zakryl si teda tvár šatkou a išiel v smere vetra až kým spolu s koňom nenašli opustenú vežu. „Tu sa schováme pred zlým vetrom.“ pomyslel si s veľkou úľavou. Spolu s koňom vošli do tmavej veže. Atop odrazu začul tenký hlas, ktorý povedal: „Si človek, alebo si zlý duch púštneho vetra?“ Obchodník odpovedal: „Som človek, volám sa Atop a kto si ty?“ Zrazu sa pred jeho očami objavila mladá, krásna žena. Pri pohľade na ňu poskočilo Atopovi srdce. Povedala: „Aj ja som človek. Stratila som sa v púštnej búrke. Odvial ma sem vietor a teraz tu čakám, kým sa púštna búrka skončí.“ Atop povedal mladej žene: „Je to dobre, že sme si tu našli úkryt pred silným vetrom. Povedz mi, ako sa voláš?“ Mladá žena odpovedala: „Nepoviem ti svoje meno a ani sa s tebou nebudem rozprávať“. Atopovi sa mladá žena veľmi páčila. Túžil sa dozvedieť jej meno a porozprávať sa s ňou.

Priviedol ju k dverám veže a povedal: „Vidíš tú búrku? Všade vo vzduchu je piesok a niet jediného miesta, kde by nebol! Jedno zrnko piesku je blízko iného zrnka piesku a neboja sa jeden druhého. Ty a ja sme tiež len zrnká piesku odfúknuté vetrom. Nemali by sme sa jeden druhého báť, ani sa druhému vyhýbať.“ Mladá žena videla, že Atop hovorí pravdu a povedala: „Volám sa Ndali a som dcéra Kabaliho.“ Atop a Ndali sa potom do večera rozprávali, zatiaľ čo vietor vonku stále strašne fúkal. Ndali sa Atop tiež veľmi páčil.

Večer obidvaja zaspali. Ráno sa Atop prebudil a Ndali už vo veži nebola. Pribehol k dverám veže a videl, že vietor stíchol a búrka prešla. Keď sa pokúsil sledovať Ndaline stopy v piesku, čoskoro sa stratili v čerstvo naviatom piesku. Atop bol veľmi smutný. Povedal si: „Dve zrnká piesku sa môžu spojiť v búrke, ale teraz sú rozdelené. Čo ich privedie späť k sebe? Kde nájdem krásnu Ndali? Nepovedala mi, kde býva.“

Atop sa túlal po celej krajine a hľadal mladú ženu Ndali. Ani sa nezastavil, aby si učesal vlasy alebo ostrihal fúzy. V každom meste a dedine sa pýtal: “Býva tu Kabali a má dcéru Ndali?” Nikto mu však nevedel odpovedať, a tak Atop putoval z mesta do mesta.

Jedného dňa, keď putoval cez polia chudý a unavený, na svojom koni, ktorý bol tiež chudý a hladný, začalo veľmi pršať. O chvíľu bolo v rieke tak veľa vody, že sa vyliala na polia. Atop a jeho kôň sa skoro utopili, keď v diaľke uvideli kopec. Plávali k nemu. Atop sa nevládal chytiť o skaly na kraji kopca. Zrazu ho nejaké ruky vytiahli von z vody. Potom tie ruky vytiahli aj jeho koňa. Predstavte si, aké bolo Atopove prekvapenie, keď uvidel, že ho spolu s koňom vytiahla z vody krásna, mladá žena Ndali. Tá, ktorú tak dlho hľadal a veľmi túžil znovu stretnúť. Ndali sa pozrela na Atopa. Usmiala sa a povedala: “Keď vietor spojí dve zrnká piesku, môže sa stať, že ich potom vietor aj rozdelí. Ale keď sa dve zrnká piesku opäť nájdu, zostanú spolu navždy a nikdy sa nerozdelia.” Tak sa aj stalo. Atop a Ndali ostali spolu šťastne žiť.

Kamarátstvo kohúta a mačky

Ukrajinská rozprávka

Kde bolo, tam bolo. V jednom malom domčeku žili spolu kohút a mačka. Boli veľmi dobrí priatelia. Mačka hrala na husliach a kohút jej k tomu spieval. Jedného dňa išla mačka kúpiť do mesta jedlo. Povedala kohútovi: „Ja idem nakúpiť. Ty stráž dom a nikoho dnu nepušťaj!“ Kohút mačke sľúbil, že dom postráži a nikoho dnu nepustí.

Išla okolo líška a videla, že mačka nie je doma. Postavila sa pod okno a kričí na kohúta: „Otvor mi, kohút, otvor. Dám ti zlatú pšenicu a medovú vodu.“ Kohút jej odpovedal: „Nie, nikoho dnu nespustím, mačka mi to zakázala.“ Keď sa mačka vrátila z obchodu, kohút jej o líške nič nepovedal.

V ten istý večer sa líška vrátila k ich domčeku. Rozsypala zlatú pšenicu pod okno a schovala sa za krík. Kohút sa pozrel cez okno a uvidel rozsypanú zlatú pšenicu. Poobzeral sa a pomyslel si: „Co sa mi môže stať, keď si trošku odzobnem? Mačka už spí a vonku nikoho nevidím.“ Kohút vyšiel von a začal dzobať zlatú pšenicu. Zrazu z poza kríka vyskočila líška, chytila kohúta a začala s ním utekať. Chytený kohút začal silno kričať: „Mačka, mačka pomóóóc, líška ma chytila!“ Mačka sa zobudila na volanie kohúta. Vybehla von z domu, ale už len videla, ako v diaľke beží líška.

Mačka si vzala svoje husle a vrece a vybrala sa hľadať dom, v ktorom býva líška. Keď mačka našla dom líšky, schovala sa za strom a čakal, kým líška odíde z domu. Líška kohúta doma zviazala. Hrnec s vodou dala zohrievať na pec a povedala svojim piatim deťom: „Musím na chvíľu odísť, ale vy nikomu neotvárajte dvere a strážte kohúta!“ Keď líška odišla, mačka sa postavila pod okno a začala na husliach hrať pesničku a spievať: „Líštička, líštička pod' von, ukážem ti, ako sa hrá na husliach!“ Jedno z líščat bolo veľmi zvedavé, otvorilo dvere a vyšlo von. Mačka ho hneď chytila do vreca a pokračovala v spievaní: „Líštička, líštička pod' von, ukážem ti, ako sa hrá na husliach!“ Aj druhé líšča bolo zvedavé a vyšlo von. Mačka aj druhé líšča chytila do vreca. Tak postupne mačka chytila do vreca všetkých päť líščat a vrece zavesila na konár stromu. Potom mačka vošla do líškinho domu, rozviazala kohúta a vrátila sa s ním domov. Od tých čias už kohút vždy počúval mačku.

unicef

---

pre každé dieťa